

Biomateriál pro pasivní prvky ventilátorů

22. – 26.8.2011 se v Kongresovém Centru v Praze konal 23. IIR Mezinárodní Kongres Chladírenství. Firma ebmpapst, světový lídr v oblasti ventilátorů a pohonů a zároveň i jeden ze sponzorů akce, zde prezentovala nejnovější trendy v této průmyslové oblasti. ebmpapst před dvěma lety uvedla na trh značku Greentech, reprezentující filozofii vývoje a výroby, kterou drží již několik desítek let. Prezentované novinky nejen u ebmpapst, ale i jiných firem a obsah mnohých přednášek jen potvrzují, že se firma ubírá správným směrem.

Kromě již velmi dobře známých energeticky úsporných motorů s permanentními magnety se ebmpapst zaměřila tentokrát i na pasivní prvky ventilátorů, které jsou jejich nedílnou, i když mnohdy opomíjenou, součástí. U programovatelných, energeticky úsporných ventilátorů pro malé chladicí výkony ebmpapst uvádí na trh montážní přírubu z netradičního, i když v blízké budoucnosti jistě hojně užívaného, materiálu PP-WF50, což je kombinace plastu s dřevními vlákny.

Greentech materiál

Použití dřevních vláken jako výplňového materiálu má za výsledek signifikantní snížení potřeby plastu. Látky znečišťující odpadní vody, CO₂ emise, kyselá sloučeniny a energie potřebné pro výrobu primárního materiálu tento krok redukuje cca o 1/3.

Studie výzkumných institutů ABAG-itm (Gesellschaft für innovative Technologie- und Managementberatung mbH). a Fraunhofer Institute (for Environmental, Safety, and Energy Technology UMSICHT) ukázali, že v případě záměny běžně užívaného PP-TD20 (Polypropylen s minerální složkou) za materiál PP-WF50 (Polypropylen s dřevní moučkou) získáme výrazné snížení hned několika škodlivých faktorů: SO₂ ekvivalent -36,7% redukce kyselých sloučenin

NM VOC -26,0% redukce foto-oxidantů, přízemní ho ozónu

CO₂ -36,7% redukce skleníkových plynů

Anorganické soli -37,0% snížení kontaminace odpadních vod

Akumulovaná energetická spotřeba -36,7 % snížení potřeby energie pro výrobu materiálu

Pro výrobu PP-WF50 je využit pouze prověřený dřevní materiál certifikovaný celosvětovým certifikačním systémem PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes), který zaručuje, že tento produkt pochází z lesa, v němž se hospodaří podle všech ekologických a přírodně šetrných standardů. Každý takový produkt může být označen logem PEFC a pro zákazníky je zárukou správné péče o lesy.

Z takto certifikovaných zdrojů pochází i dřevotřískové desky, pro jejichž výrobu se používá především jinak nevyužitelná dřevní hmota vyprodukovaná v lesních probírkách a prořezávkách. Takto je dosaženo smysluplné využití dřevní suroviny a nadále zaručeno trvalé hospodaření v lesích. Importované řezivo, obzvláště tropické dřeviny se nezpracovávají z důvodu neprokazatelné kontroly zdroje původu a mnohdy i nevhodnosti použití.

Stromy v době svého růstu spotřebovávají CO₂ a takto získaný uhlík váží ve svém dřevě. Vazba uhlíku ve dřevě snižuje obsah CO₂ v ovzduší, který je jedním ze skleníkových plynů ovlivňujících globální změny klimatu na Zemi. CO₂ je takto udrženo po celou dobu životnosti výrobku.

Mechanické vlastnosti PP-WF50

Díky jeho srovnatelným mechanickým vlastnostem nemá použití bio-materiálu žádný vliv na charakteristiku a rozměry ventilátoru, které tak zůstávají identické s původní verzí v PP-TD20.

Mechanická stabilita byla zkoušena nárazovým testem dle DIN 60068–2-27 a vibračním testem dle DIN EN 61373 kategorie 2 s vynikajícími výsledky:

Nárazový test: bez chyby při 70 g Vibrační test: bez chyby dle DIN EN 61373 cat.2

Tepelná odolnost byla testována v ebm-papst Mulfingen od října 2010 při stálé okolní teplotě 60°C s nulovými negativními výsledky. Chemická odolnost – dle výrobce je materiál odolný vůči tenzidům (saponátům), oxidačním a chloridovým látkám a běžným čistícím prostředkům používaných v domácnosti. Tyto látky nemají žádný negativní dopad na mechanické vlastnosti materiálu.

Mikrobiologická odolnost

Nezávislý a akreditovaný institut pro hygienu vzduchu v Berlíně (Institut für Lufthygiene Berlin) testoval bio materiál na jeho mikrobiotické metabolizační vlastnosti dle DIN EN ISO 846. Norma se zabývá účinkem plísní (A) a bakterií © a testuje, zda je biomateriál možným zdrojem živin pro mikroorganismy. Výsledek testů je jasný: Materiál PP-WF50 neslouží jako zdroj výživy pro houby a bakterie a nepodporuje tak jejich množení. Charakteristické vlastnosti materiálu nejsou negativně ovlivnitelné těmito organismy.

Odolnost vůči dřevokaznému hmyzu

WPC (wood plastic composite) materiály nejsou žádnou novinkou a používají se více jak 20 let po celém světě např. na stavbu teras a plotů. Kombinací dřevní moučky a polymeru se eliminovali veškeré záporné vlastnosti dřeva, jako jsou plísňe, hniloba, dřevokazný hmyz, kroucení, vytváření třísek, nasákavost a působení mrazu a materiál si přitom podrží důležité mechanické vlastnosti.

Venkovní testy od září 2010 s měnícími se klimatickými podmínkami neukázali žádné negativní výsledky.

Recyklace

Biomateriál PP-WF50 použitý u výrobků ebm-papst řady W1G... je trvanlivý a byl vyvinutý pro produkty s dlouhou dobou životnosti. Dřevní vlákna jsou zcela uzavřena v plastu a nejsou tedy přímo vystavena vlivům prostředí. I když je biomateriál složen z 50% z plně obnovitelných zdrojů, není schopný rozkladu. Na konci jeho životnosti může být vrácen zpět k výrobci primárních materiálů, kde bude rozdělen na jednotlivé složky a recyklován, nebo může být dále tepelně využit.

Certifikace

Proces certifikace dle VDE pro přírubu ventilátoru z biomateriálu je již v chodu a UL je plánováno. PP-WF50 nepodléhá žádnému omezení dovozu dřevěných materiálů. Dřevěná vlákna jsou tepelně zpracována, respektive vystaveny vysokým teplotám během vstřikování směsi, takže lze vyloučit jakékoli zamoření škodlivými organismy nebo škůdci.

Závěr

Materiál PP-WF50 je jednou z cest, jak nenásilně zlepšit hospodárnost a ekologičnost výroby při zachování nebo dokonce vylepšení mechanických vlastností produktu, přesně dle požadavků filozofie GreenTech. Více informací www.greentech.info , www.ebmpapst.com

Messprotokoll für Ventilatoren

Installationskategorie A nach ISO 5801, DIN 24163, DIN EN ISO 5187-1

ebmpapst

ebm-papst Müllingen GmbH & Co. KG
Postfach 11 61 · 74671 Müllingen
Telefon 0 79 38 / 81-0
Telefax 0 79 38 / 81-1 10

IdNo	Typ	M-Nr.	U[V]	F[Hz]	C[μF]	Muster Stufe	Linientyp	Bemerkung
130084	W1G200EC91-02A	16632	230	50			○	
130082	W1G200EC91-01A	16632	230	50			×	

